

STØVRINGSMINDE

Gården matrikel nr. 5 i Bjergby

Historien om en slægt og dens gård gennem mere end 400 år.

Udarbejdet af: Ivan Skjødt Kondrup

Historien om gården, matrikel nr. 5 i Bjergby

Gården matrikel nr. 5 i Bjergby, kaldet "Støvringsminde".

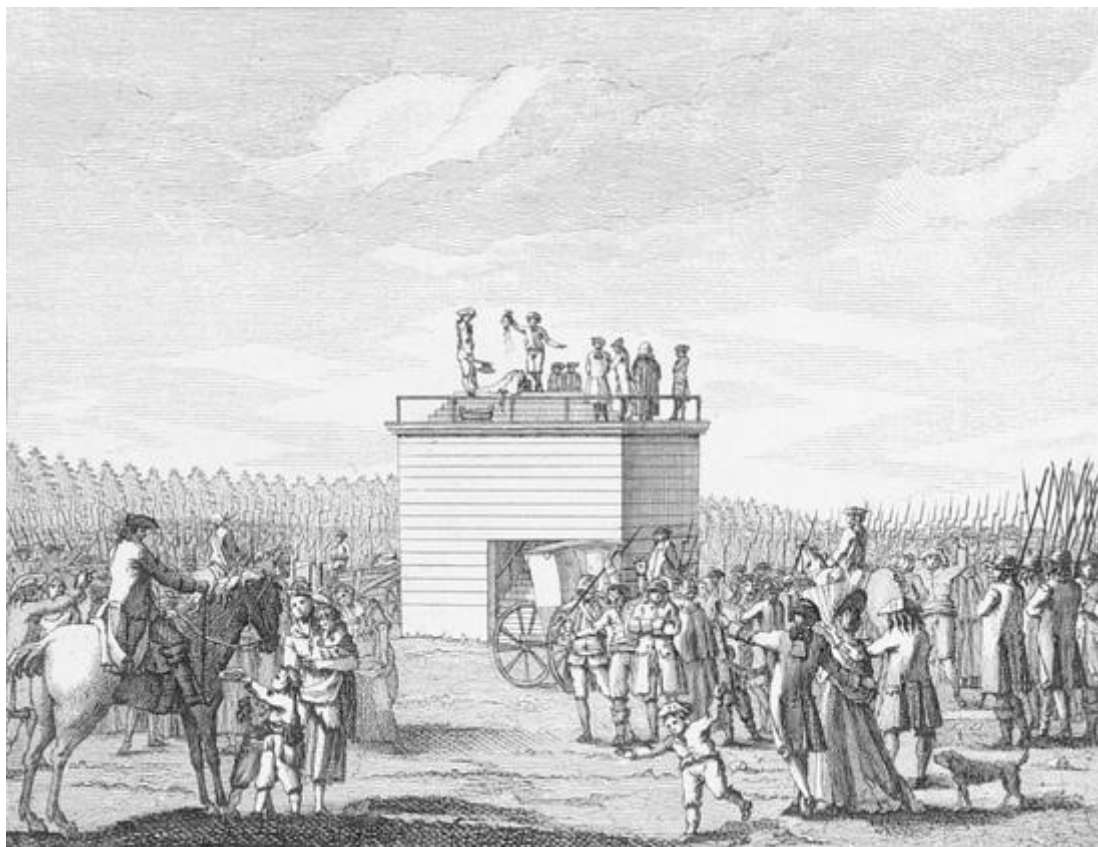
Hvis man kører ud af Randers og nordpå ad landevejen mod Mariager når man efter få kilometer frem til landsbyen Bjergby som ligger højt i landskabet og som følge deraf har fået sit navn.

Bjergby havde i middelalderen sin egen kirke, som dog blev brudt ned i 1553 og siden dengang har Bjergby hørt til Borup sogn. Efter kongelig tilladelse af 27. maj 1553, måtte lensmanden nedbryde kirken og anvende materialerne til en vandmølle ved det nyopførte Dronningborg slot.

Det er således i Borup sogns kirkebøger man skal søge for at finde oplysninger om fødsler, vielser og dødsfald for de mennesker der gennem tiden har haft deres liv og virke i den lille landsby der i 1700-tallet bestod af 11 gårde og nogle få huse.

Den følgende historie tager udgangspunkt i året 1772 som må siges at være et skelsættende år både i danmarkshistorien og for gården i Bjergby som denne historie handler om.

En skelsættende dag for danmarkshistorien var den 28. april 1772 hvor Struensee brutalt blev henrettet på Østerfælled i København. Reformtoget som han startede, blev for en tid bremset.

Skarpretterens knægt holder det blodige afhuggede hoved af Struensee op for den tusindtallige tilskuerskare.

Samme år beretter den gamle kirkebog for Borup og Hald sogne, som dækker perioden 1758-1813, om nogle begivenheder der var skelsættende for gården i Bjergby.

På side 498 er indført:

*Den 5. juli 1772 blev **Knud Kattrup** af Bjergby begravet, 36 år og 4 måneder.*

På side 380 er indført:

*Den 11. august 1772 stod Trolovelse i Bjergby med **Knud Kattrups** enke og **Knud Sørensen** af Hald.*

Længere nede på samme side:

*Den 27. oktober 1772 stod Bryllup i Bjergby med **Knud Sørensen** og enken **Anne Jensdatter**.*

NB: Knud Sørensens fulde navn var **Knud Sørensen Støvring**, men da man på den tid endnu ikke havde indført faste slægtsnavne i bondestanden, var det ikke ualmindeligt at præsten undlod den sidste del af navnet som dengang blev betragtet som et slags tilnavn.

Og hvem var så denne **Knud Sørensen Støvring** fra Hald som nu kom til Bjergby og indgik i ægteskab med denne enke-kone og hvad kom det til at betyde for historiens gang på den gård i Bjergby som de kom til at besidde?

Jo – svarene på disse spørgsmål skal selvfølgelig findes i de mange arkivalier der er opbevarede på arkiverne.

Den følgende slægtsberetning er fremdraget ved studier i kirkebøger, folketællingslister, fæsteprotokoller, skifteprotokoller, skødeprotokoller, jordebøger, matrikler, skattemandtal, tingbøger m.fl.

Via de nævnte arkivalier har det vist sig muligt at følge de enkelte ejendomme og deres beboere, i Bjergby tilbage til slutningen af 1500-tallet.

I gamle jordebøger og matrikler fremgår det at alle gårdene i Bjergby, med en enkelt undtagelse, på den tid hørte til Mariager Kloster.

I tiden omkring 1715 blev en stor del af Mariager Klosters gods solgt, og i den forbindelse blev gårdene i Bjergby lagt ind under Dronningborg Rytterdistrikt.

I hele Danmark var der i perioden 1715-20 sket en større omlægning af hele det nationale rytteri, så hele ryttergodset blev samlet i 12 sammenhængende rytterdistrikter. Heraf var de tre i Jylland omkring byerne Randers, Skanderborg og Kolding.

Bønderne i Bjergby blev nu efter tiden under Mariager Kloster såkaldte "Rytterbønder", der skulle svare portions- eller rytterholdspenge til underhold og løn for de udskrevne ryttere.

Tiden med Dronningborg Rytterdistrikt varede i ca. 45 år. I 1740-erne påbegyndtes bortsalg af ryttergodserne, dels som følge af begrænsninger af regimenternes antal og dels af statsfinansielle grunde, og i 1765 kom turen til Dronningborg Rytterdistrikt. Ved en plakat, trykt i 1765 hos *Directeuren over Hans Kongelige Majestæts og Universitets Bogtrykkerie i København*, blev hele distriktets jordegods, kirker og tiender sat til salg ved auktion, som blev afholdt i juli samme år.

Distriktets rytterbønder fik ved den lejlighed muligheden for at købe deres hidtidige fæstegårde til selveje. Det lykkedes en stor del af distriktets bønder at få skøde på deres ejendomme og dermed få foden under eget bord, men nogle måtte acceptere at private herremænd havde budt højest. Bønderne på disse gårde måtte fortsætte som fæstere under stavnbåndets åg.

Men hvad med Bjergby bønderne og hvad med den gård i Bjergby som **Knud Sørensen Støvring** fra Hald overtog ved giftermålet i 1772 med Knud Kattrupps enke **Anne Jensdatter**?

Ved et kig i auktionsplakaten over det Dronningborgske Rytterdistrikt fra 1765 ses at **Knud Pedersen Kattrup** da var fæster af gården som i den gamle matrikel fra 1688 havde nr. 1.

Det var altså gården med gammel matrikel nr. 1 som **Knud Sørensen Støvring** overtog i 1772.

Det skulle siden vise sig at **Knud Sørensen Støvring** blev den første af **Støvring-slægten** der i 6 slægtled, gennem de næste mere end 200 år, kom til at besidde gården som ved den nye matrikel fra 1844 fik matrikel nr. 5. Det er derfor med rette at gården i dag kaldes "**Støvringsminde**"

Gården er den sydligst beliggende i Bjergby.

Vi vil nu gå tilbage i tiden og følge gårdens historie der starter ved Mariager Klosters ældste jordebog fra 1584.

Gårdens fæstere og ejere fra 1584 til 2012

1584 Mads Jensen og Thomas Madsen

Mads Jensen og **Thomas Madsen** nævnes begge som fæstere af gården i jordebogen fra 1584. Der kan evt. være tale om far og søn. Det var meget almindeligt at en søn fik fæste på den ene halvdel af gården når faderen kom op i årene, og så overtog hele gården ved faderens død.

1604 Peder Jensen

I følge jordebogen fra 1604 var gårdens fæster på det tidspunkt **Peder Jensen**.

1608-1642 – Peder Sørensen

Peder Sørensen nævnes som fæster af gården i perioden fra 1608 til 1642, hvor han står opført i Mariager Klosters jordebøger. I 1636 afstod han halvdelen af gården til sin søn.

1636-1670 – Mads Pedersen

Mads Pedersen der var søn af den forrige fæster, fik fæste på den ene halvdel af gården i regnskabsåret 1635/36 og overtog hele gården efter sin fader i regnskabsåret 1642/43. Han blev kaldt for lille Mads Pedersen, (En anden Mads Pedersen, kaldet store Mads Pedersen, var i samme periode fæster på en af de øvrige gårde i Bjergby). **Mads Pedersen** står også opført i Mariager Klosters jordebog fra 1651 og siden i et militært regnskab fra 1660, hvor han nævnes at være gift og have 2 børn.

Endelig står **Mads Pedersen** opført som gårdens fæster ved matriklen i 1664 hvor gårdens hartkorn bliver sat til 11 Td og ½ Fjk.

Mads Pedersen antages at være død senest 1676 da han ikke er indført i den ældst bevarede kirkebog som starter det år.

Der er ikke fundet nogen oplysninger på hans hustru.

1677-1689 – Peder Madsen

Fra skattemandtallet, udarbejdet i forbindelse med ildsteds- og kvægskatten den 14. august 1677, ses gårdens fæster nu at være **Peder Madsen** der sandsynligvis var en søn af den forrige fæster.

I Peder Madsens tid på gården blev der udarbejdet en helt ny matrikel, også kaldet Christian den Femtes matrikel. Matriklen som var færdig i 1688, var baseret på flere års arbejde i hele landet med opmåling og vurdering for at fastslå de enkelte jordlodders areal og bonitet.

Gården fik her matrikel nr. 1 i Bjergby ejerlav og det nummer blev brugt helt op til slutningen af 1700-tallet.

Gårdens hartkorn blev i matriklen fra 1688 beregnet til 10 Td. 1 Skp. 1 Fjk. og 2½ Alb.

Peder Madsens hustru hed **Bendit Lauritsdatter**. Hun var født omkring 1654 i Spentrup og var datter af fæstebonden **Laurits Sørensen** som beboede gården matrikel nr. 2 i Spentrup der hørte under Gjessinggaard.

Peder Madsen blev ikke nogen gammel mand. Han døde i 1689 og efterlod sig hustru og 4 børn i alderen 2 til 10 år. Kirkebogen oplyser at han ved sin død var 48 år gammel og således født omkring 1641.

Peder Madsen og **Bendit Lauritsdatter** havde følgende børn:

- I. **Laurits Pedersen**, født 1679.
- II. **Las Pedersen**, født 1682.
- III. **Christen Pedersen**, født 1683.
- IV. **Anne Pedersdatter**, født 1687. Hun blev den 13. juni 1706 gift i Borup kirke med enkemand, **Christen Sørensen** fra Lindbjerggård. Christen Sørensen døde på Lindbjerggård i 1715 hvorefter hun giftede sig med **Peder Pedersen**. Anne Pedersdatter døde på Lindbjerggård i 1736.

1690-1720 – Niels Christensen Kattrup

Bendit Lauritsdatter, der nu sad som enke med flere små børn, giftede sig igen året efter med **Niels Christensen Kattrup** der overtog fæstet på gården. Niels Kattrups herkomst er ukendt men ifølge aldersangivelsen ved hans død var han født omkring 1647.

Vielsen fandt sted i Borup kirke den 12. januar 1690.

Bendit Lauritsdatter var endnu i den fødedygtige alder og det blev til følgende 3 børn i ægteskabet med **Niels Christensen Kattrup**:

- V. **Peder Nielsen Kattrup**, født 1690. Han overtog gården efter faderen.
- VI. **Christen Nielsen**, født 1692.
- VII. **En pige** (navn ukendt), født 1694.

Efter 34 års ægteskab blev **Bendit Lauritsdatter** endnu engang enke da **Niels Christensen Kattrup** døde i 1724 i en alder af 77 år. **Bendit Lauritsdatter** overlevede sin mand i 6 år og døde 76 år gammel i 1730.

1720-1761 – Peder Nielsen Katstrup

Niels Katstrups ældste søn **Peder Nielsen Katstrup**, født 1690, havde formentlig allerede overtaget gården nogle år før faderens død.

Peder Katstrup havde i perioden 1715-1720 giftet sig, formentlig i Råsted kirke, med pigen **Karen Knudsdatter** der var født i Svejstrup i Råsted sogn omkring 1694. Hun var datter af gårdmand **Knud Andersen** og hustru **Kirsten Pedersdatter** der boede på gården matrikel nr. 3 i Svejstrup som hørte under Dronningborg slot.

Tiden under Mariager Kloster var nu forbi og **Peder Nielsen Katstrup** blev nu rytterbonde under Dronningborg Rytterdistrikt.

I ægteskabet mellem **Peder Nielsen Katstrup** og **Karen Knudsdatter** blev der født følgende børn:

- I. **Bendit Pedersdatter**, født ca. 1720 og død den 27. april 1781 i Hald. Hun blev, den 9. juni 1747, gift i Borup kirke med **Christen Christensen Støvring** fra Hald og bosat på hans fæstegård, matrikel nr. 13 i Hald. Efter hans død i 1763 giftede hun sig i Hald kirke, den 5. august 1763, med **Niels Andersen Fuur** der overtog gården efter Christen Christensen Støvring.
- II. **Kirsten Pedersdatter**, født ca. 1722 og død i 1724.
- III. **Kirsten Pedersdatter**, født 1724.
- IV. **Niels Pedersen**, født 1727 og død 1728.
- V. **Mette Pedersdatter**, født 1727 og død 1728.
- VI. **Mette Pedersdatter**, født 1729 og død 1749.
- VII. **Niels Pedersen Katstrup**, født ca. 1733 og død 1761 i Borup.
- VIII. **Knud Pedersen Katstrup**, født 1736. Han overtog gården efter faderen.

Peder Nielsen Katstrups tid som rytterbonde kom til at vare omkring 40 år. I foråret 1761 døde han som enkemand i en alder af 71 år. Hustruen **Karen Knudsdatter** døde i 1758 og blev 64 år.

1761-1772 – Knud Pedersen Katstrup

Den ældste af sønnerne, Niels døde kort efter faderen, kun 28 år gammel, så det blev nu sønnen Knud der kom til at overtage gården. Ved sessionen afholdt den 16. oktober 1761 oplyses at Knud Katstrup måtte betale 20 Rd. i indfæstning. Bygning og besætning var i stand og avlingen i drift.

Knud Pedersen Katstrup drev gården 3 år som ungkarl inden han bestemte sig for at gifte sig. Den udkårne var **Anne Jensdatter** der var født i Vestrup i 1739. Vielsen fandt sted i Albæk kirke den

12. juni 1764. Anne Jensdatters forældre var rytterbonden **Jens Pedersen Hvas** og hustru **Dorthe Jensdatter** der boede på gården matrikel nr. 5 i Vestrup.

Det var nu i Knud Kattrups tid på gården at det Dronningborgske Rytterdistrikts gods blev sat til salg ved auktion. Auktionen blev holdt i Randers, over 3 dage i juli 1765 og her har Knud Kattrup sikkert været til stede for at byde på sin gård.

Gårdene i Bjergby blev alle solgt til selveje og af skødeprotokollen fremgår det at skødet til **Knud Pedersen Kattrup** blev udstedt den 16. december 1766, altså næsten 1½ år efter auktionen. Købesummen oplyses at være 1207 Rigsdaler.

Knud Pedersen Kattrup og **Anne Jensdatter** havde nu foden under eget bord så det var med lysere tider i sigte, udenfor stavnbåndets åg, at en ny børneflokk kom til verden.

Knud Kattrup og Anne Jensdatter fik følgende børn:

- I. **Karen Knudsdatter**, født 1765. Hun blev, den 23. august 1799, gift i Borup kirke med gårdejer **Poul Nielsen** fra Tjærby. Hun døde som gårdmandskone i Tjærby den 1. december 1818.
- II. **Peder Knudsen Kattrup**, født 1767. Han giftede sig, den 9. december 1803, i Gimming kirke med **Gjertrud Nielsdatter** der var født på Hornhøjgaard i Gimming i 1774, som datter sognefoged og lægsmand Niels Jensen og hustru Else Thøgersdatter. **Peder Knudsen Kattrup** overtog Hornhøjgaard efter svigerfaderen der var død tidligere på året 1803. **Peder Knudsen Kattrup** døde i Gimming den 17. september 1831.
- III. **Jens Knudsen**, født 1768.
- IV. **Niels Knudsen**, født 1770 og død 1771.

Knud Kattrups tid som selvejerbonde kom kun til at vare i få år for i 1772 døde han fra hustru og flere små børn, kun 36 år og 4 måneder gammel.

Anne Jensdatter sad nu tilbage som en ung enke med små børn og kun 33 år gammel. Hun måtte hurtigst muligt se sig om efter en ny forsørger.

Denne forsørger skulle vise sig at blive gårdmandssønnen fra Hald med navnet **Knud Sørensen Støvring**.

Med ham rykkede Støvring-slægten ind på gården.

1772-1808 – Knud Sørensen Støvring

Knud Sørensen Støvring var født i Hald i 1744 på gården matrikel nr. 11. Forældrene var gårdfæster Søren Christensen Støvring og hustru Kirsten Knudsdatter.

Lidt om Støvring-slægten og matrikel nr. 11 fra Hald.

Knud Sørensen Støvrings oldefar hed **Søren Jensen Støvring** og han er den ældst kendte person i slægten.

Søren Jensen Støvring var fæster af gården matrikel nr. 11 i Hald. Han døde her i 1706 i en alder af 69 år og var således født omkring 1637.

Han havde en datter **Karen Sørensdatter**, født omkring 1675, der giftede sig i Hald kirke i 1697 med ungkarlen Christen Sørensen. Christen Sørensen overtog både svigerfaderens fæstegård og hans tilnavn og blev efterfølgende altid benævnt **Christen Sørensen Støvring**.

Karen Sørensdatter døde allerede i 1707 men forinden havde hun født 3 sønner og 2 døtre.

Disse var: **1. Søren**, født 1698. Han blev gårdmand i Stouby hvor han døde i 1750. - **2. Mads**, født 1700. Han blev ligeledes gårdmand i Stouby hvor han døde i 1779. - **3. Søren**, født 1702. Han overtog faderes fæstegård i Hald. - **4. Maren**, født ca. 1705. Hun blev gårdmandskone på matrikel nr. 27 i Hald hvor hun døde i 1747. - **5. Karen**, født 1707 og død 1708.

Christen Sørensen Støvring giftede sig igen med pigen **Anne Christensdatter**.

I dette ægteskab var der en søn og en datter.

6. Karen, født ca. 1714. Hun blev gårdmandskone på matrikel nr. 17 i Hald hvor hun døde i 1772. - **7. Christen**, født 1716. Han blev gårdmand på gården matrikel nr. 13 i Hald og døde her i 1763. (Det var denne Christen Christensen Støvring som i 1747 giftede sig med Peder Nielsen Katstrup datter Bendit Pedersdatter fra Bjergby.)

Christen Sørensen Støvring blev en gammel mand. Han døde på gården i Hald i 1753 og nævnes i kirkebogen at være 90 år gammel og således født omkring 1663. Han havde da været enkemand i 24 år idet hans anden hustru **Anne Christensdatter** døde i 1729.

Som nævnt var det sønnen **Søren Christensen Støvring**, født 1702, som overtog fødegården, matrikel nr. 11 i Hald. Han havde giftet sig i Hald kirke den 5. august 1740 med **Kirsten Knudsdatter** der var født i Hald ca. 1721 som datter af gårdfæster **Knud Jensen** på matrikel nr. 22 og hustru **Maren Knudsdatter**.

I deres ægteskab blev det til følgende 9 børn:

1. Christen, født 1743. Han overtog som ældste søn fødegården i Hald og døde her i 1803. - **2. Knud**, født 1744. Han kom til Bjergby og var den første af Støvring slægten på "Støvringsminde". - **3. Karen**, født 1747. Hun blev gårdmandskone i Lem og døde der i 1823. - **4. Maren**, født 1749 og død 1749 som spæd. - **5. Søren**, født 1750. Han var tømmersmand og snedker i Hald og døde her i 1818. - **6. Jens**, tvilling, født 1752 og død 1817 i Hald. - **7. Peder**, tvilling, født 1752 og død i 1752 som spæd. - **8. Peder**, født 1754. Blev gårdmand på annexgården, matrikel nr. 2 i Linde, hvor han døde i 1823. - **9. Christen**, født 1757 og død 1816 i Hald.

Støvringslægten med udspring i Hald i slutningen af 1600-tallet ses således i løbet af 1700-tallet at blive en vidtforegrenet slægt der hovedsagelig bosætter sig i Hald og omliggende byer.

En slægtsoversigt ses af bilag:

"Efterkommere af Christen Sørensen Støvring i Hald (ca. 1663-1753)"

Tilbage til gården i Bjergby

Da **Anne Jensdatter** stadig var i den fødedygtige alder kom der endnu en børneflokk i ægteskabet med **Knud Sørensen Støvring**.

Det skulle blive til følgende 6 børn:

- I. **Knud Knudsen**, født 1773 og død samme år.
- II. **Søren Knudsen Støvring**, født 1774. Han overtog senere gården.
- III. **Dorthe Knudsdatter**, født 1776 og døde den 10. august 1843 som gårdmandskone i Bjergby. Hun blev gift den 17. november 1796 i Borup med **Søren Jensen** der var født ca. 1754 og døde den 7. januar 1803 i Bjergby. Derefter giftede hun sig den 1. december 1803 i Borup med gårdmandssønnen **Thøger Nielsen**, der var født 1770 på Hornhøjgaard i Gimming (søn af sognefoged Niels Jensen og hustru Else Thøgersdatter). **Thøger Nielsen** døde i Bjergby som enkemand den 5. august 1856.
- IV. **Peder Knudsen Støvring**, født 1777 og død den 15. november 1862 som gårdmand i Kondrup, Råsted Sogn. Han blev gift den 25. november 1803 i Borup med **Maren Nielsdatter** der var født 1775 i Kondrup (datter af Niels Christensen Bødker og Maren Andersdatter). **Maren Nielsdatter** døde den 13. juli 1854 i Kondrup, Råsted Sogn.
- V. **Niels Knudsen**, født den 31. august 1779 og død samme år.
- VI. **Niels Knudsen**, født den 15. oktober 1782 i Bjergby og død 26. oktober samme år, 11 dage gammel.

Ved folketællingen den 1. juli 1787 kan man få et kig ind i gården.

9. Familie

Knud Støvring, 42 år, Gift (1. ægteskab), Hosbonde, Bonde og Gaardbeboere,
Anne Jensdatter, 47 år, Gift (2. ægteskab), Madmoder, ,
Jens Katstrup, 18 år, Ugift, Hendes Børn af 1ste Ægteskab, ,
Karen Katstrup, 20 år, Ugift, Hendes Børn af 1ste Ægteskab, ,
Peder Støvring, 10 år, -, Børn af sidste Ægteskab, ,
Dorthe Støvring, 11 år, -, Børn af sidste Ægteskab, ,
Morten Sørensen, 26 år, Ugift, Tienestefolk, National Soldat,
Johanne Jensdatter, 11 år, -, Tienestefolk,

Som det ses her er familien opført som den 9. familie i Bjergby. Der er 4 hjemmeboende børn og et par enkelte tjenestefolk, heraf en pige på kun 11 år.

Sommeren 1787 hvor folketællingen fandt sted blev den sidste som **Anne Jensdatter** skulle opleve for godt 2 måneder efter oplyser kirkebogen at Knud Støvrings hustru døde den 10. september. Hun blev kun 48 år.

Knud Sørensen Støvring og **Anne Jensdatter** havde dog allerede året forinden, den 1. juni 1786, fået tinglyst et dokument der dikterede deres sidste vilje i forbindelse med den enes død.

Heraf fremgår det at den længstlevende skulle beholde og nyde selvejergården i Bjergby, der stod for hartkorn, 9 Td. 3 Skp. 1½ Fjk. med al sin besætning samt ind- og udbo, imod at betale deres børn i arv 500 rigsdaler. Hvis moderen døde først skulle alle 6 overlevende børn dele de 500 rigsdaler. Dør den længstlevende senere i ugift stand, da skal den yngste søn Peder tiltræde gården med alt sit tilhørende imod at betale sine øvrige søskende 500 rigsdaler der deles imellem dem således at de hver får lige meget.

Knud Sørensen Støvring drev nu gården videre som enkemand de næste godt 20 år inden han ved skøde udstedt den 13. februar 1808 solgte den til sin ældste søn Søren. (Den yngste søn Peder der ifølge det tinglyste dokument fra 1786 var tiltænkt gården havde i stedet, ved giftermål, overtaget en gård i Kondrup).

Knud Sørensen Støvring døde den 12. december 1821 efter 34 år som enkemand. Han blev 77 år.

1808-1845 – Søren Knudsen Støvring

Ved overtagelsen af gården i 1808 havde **Søren Knudsen Støvring**, allerede været gift i næsten 10 år. Hans hustru **Anne Nielsdatter** var født i Tjærby i 1774 og således jævnaldrende med sin mand. Hun var datter af gårdejer **Niels Poulsen** og hustru **Maren Andersdatter**. De var blevet gift i Gimming kirke den 20. august 1799.

Ved folketællingen i 1801 ses parret at bo hos faderen på gården i Bjergby.

Med et nyt ungt par på gården kom der igen en ny børneflokk til.

Den gamle Knud Støvring skulle opleve 9 børnebørn blive født inden han lukkede sine øjne en decemberdag i 1821.

Søren Knudsen Støvring og **Anne Nielsdatter** fik følgende børn:

- I. **Niels Sørensen**, født 25. juni 1800 og død samme år.
- II. **Niels Sørensen Støvring**, født 28. juni 1801 og død den 9. december 1875 som gårdmand i Hvidsten. Han var gift med **Ane Margrethe Christensdatter**.

- III. **Anne Sørensdatter**, født 6. januar 1803 og død 4. januar 1869 som gårdmandsenke i Lem. Hun var gift med gårdmand **Christen Nielsen Kjær** i Lem. Han var født 1782 i Gimming på Gimming Vestergård (søn af Niels Jensen Kjær og Anne Pedersdatter). **Christen Nielsen Kjær** døde den 8. oktober 1857 i Lem.
- IV. **Knud Sørensen Støvring**, født 4. november 1804 og død 29. april 1869 hos sin bror Søren i Jennum. Knud der ved sin død kaldes **Knud Sørensen Mostrup** havde været gårdmand på Mostrupgaarden i Mostrup i Hald sogn. Han blev gift den 26. juni 1840 i Hald med **Mette Marie Jensdatter**, som var født 21. april 1802 i Harridslev (datter af gårdmand Jens Hansen og hustru Maren Nielsdatter). Mette Marie døde den 5. august 1865 i Mostrup.
- V. **Maren Sørensdatter**, født 7. december 1806 og død 9. oktober 1841 som gårdmandskone i Linde. Hun var gift med gårdmand **Peder Mortensen** i Linde. **Peder Mortensen** der var født omkring 1805 døde den 2. februar 1842 i Linde.
- VI. **Karen Sørensdatter**, født 18. september 1809 og død 20. august 1880 som gårdmandskone i Kousted. Hun blev gift i Borup den 27. november 1835 med gårdmand **Jens Jensen Foged**, der var født omkring 1811. Jens Jensen Foged døde den 2. maj 1881 i Kousted.
- VII. **Christen Sørensen Støvring**, født 8. juli 1812. Han overtog senere gården.
- VIII. **Søren Sørensen Støvring**, født 2. november 1814 og død 21. januar 1883 i Hastrup. **Søren Sørensen Støvring** var gårdmand i Jennum. Han blev gift den 5. juni 1846 i Borup kirke med **Mette Larsdatter**. Hun var født 24. januar 1824 i Bjergby (datter af gårdmand Lars Madsen og hustru Inger Nielsdatter).
- IX. **Niels Sørensen**, født 10. april 1818 og død samme år den 2. maj.

Søren Knudsen Støvring fik gården brandforsikret i 1811.

Her nævnes gårdens bygninger med forsikringssum.

Stuehus	700 Rdl.
Det vestre hus	840 Rdl.
Det østre hus	420 Rdl.
Det søndre hus	960 Rdl.
<u>Det nordre hus</u>	<u>330 Rdl.</u>
I alt	3.250 Rdl

Ved brandforsikringen i 1822 var gårdens samlede forsikringssum på 1.800 Rbd. Sølv.

Næste gang man får et kig ind i gården var ved folketællingen i 1834.

Her ses husstanden at bestå af følgende personer:

Søren Knudsen	60	Gift	Gaardmand
Ane Nielsdatter	60	Gift	hans Kone
Christen Sørensen	22	Ugift	deres Børn

Søren Sørensen 19 Ugift deres Børn
Karen Sørensdatter 25 Ugift deres Børn
Søren Pedersen 4 Ugift Pleiesøn
Jens Christensen 15 Ugift Tjenestefolk
Mette Andersdatter 25 Ugift Tjenestefolk

Som det ses er der på det tidspunkt 3 hjemmeboende voksne børn og alligevel var der også brug for 2 tjenestefolk.

Plejesønnen Søren Pedersen var deres barnebarn fra Linde som var tvilling og boede hos bedsteforældrene i Bjergby.

Søren Støvring og hustru var nu efterhånden oppe i årene og det var tid til at tænke på hvordan gården skulle overdrages til næste generation.

I 1841 blev der oprettet et testamente hvori de fremtidige dispositioner var beskrevet. Heraf fremgår det at sønnen Christen, efter Søren Støvrings død, skal overtage gården imod at han svarer aftægt til sin moder så længe hun lever og at han som købesum for gården udreder 1.200 Rbd. Sølv som fordeles mellem hans søskende i forhold til hvad de tidligere havde modtaget af forældrene.

Der gik endnu 4 år inden Søren Støvring endelig overdrog gården til sønnen. Det skete ved skøde udstedt den 7. august 1845.

I forbindelse med skødet blev der ved samme lejlighed oprettet en aftægtskontrakt der skulle sikre forældrene i resten af deres liv.

Af aftægtskontrakten fremgår det blandt andet at sønnen, uden for gården på toften, skulle opføre en aftægtsbolig til forældrene.

Året før overdragelsen af gården til sønnen var man, efter flere årtiers arbejde, blevet færdige med udarbejdelsen af en helt ny matrikel. Al jord i hele landet var blevet opmålt og boniteret som grundlag for en helt ny hartkornsansættelse. Det var ved den lejlighed at gården fik matrikel nr. 5.

Hartkornet blev ved den nye matrikel beregnet til: 8 Td. – 4 Skp. – 1 Fjk. og 1 $\frac{3}{4}$ Alb.

Aftægtstilværelsen for de gamle kom kun til at vare et par år.

Som jævnaldrende og født samme år valgte **Søren Knudsen Støvring** og **Anne Nielsdatter** efter 48 års ægteskab også at takke af sammen. Anne døde på gården den 29. maj 1847 mens Søren nåede at se høsten komme i hus inden han samme år lukkede sine øjne den 23. oktober.

1845-1884 – Christen Sørensen Støvring

Christen Sørensen Støvring var ved gårdens overtagelse 33 år og endnu ungkarl, men allerede samme år giftede han sig med **Kirsten Christensdatter** der var født i Lem den 30. oktober 1825 og således 13 år yngre end sin mand. Hun var datter af gårdejer **Christen Andersen Degn** og hustru **Anne Christensdatter** i Lem. Vielsen fandt sted i Lem kirke den 10. oktober 1845.

Med ægteskabet kom der endnu engang en børneflok i gården.

Christen Sørensen Støvring og **Kirsten Christensdatter** fik følgende børn:

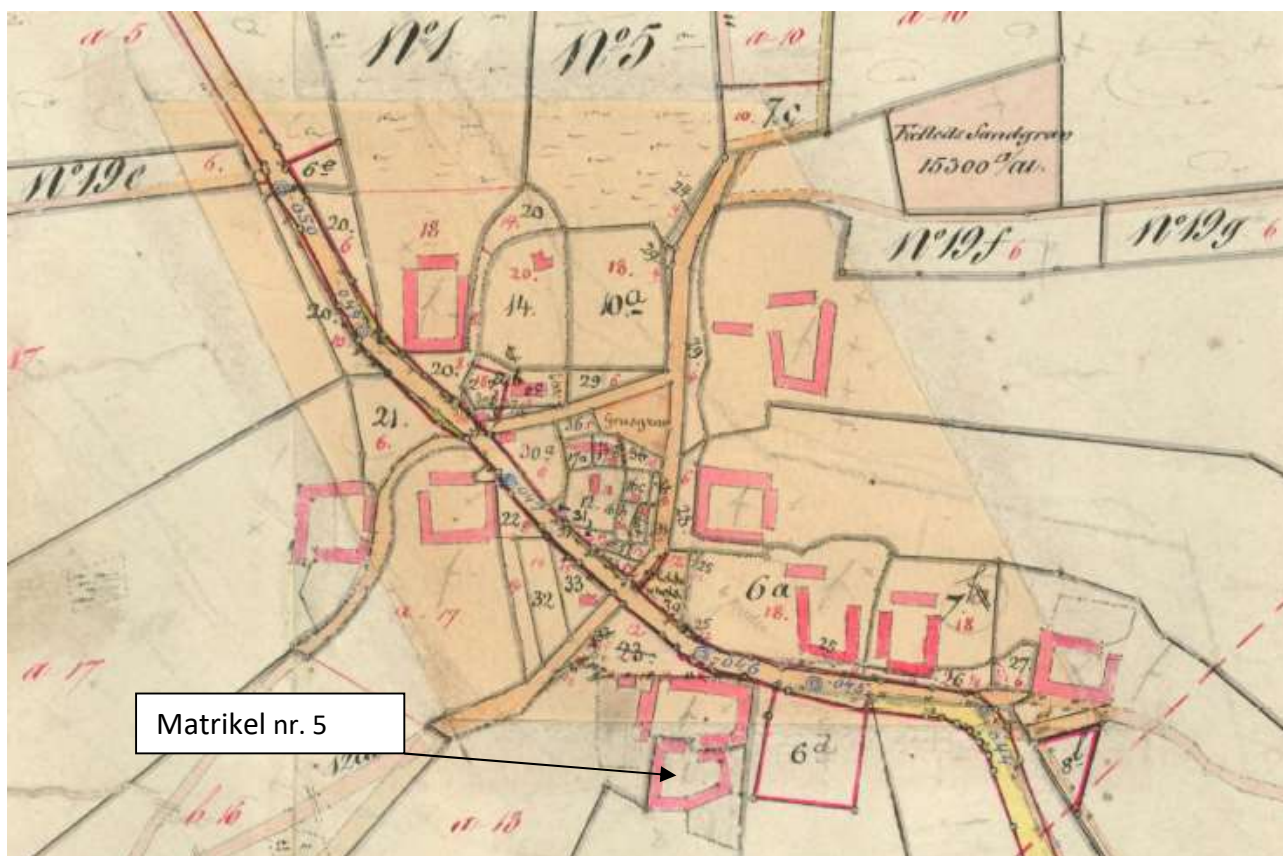
- I. **Søren Christensen Støvring**, født 7. november 1846 og død 14. marts 1850 kun 3 år gammel.
- II. **Christen Christensen Støvring**, født 6. maj 1848. Han blev gift den 21. marts 1884 i Borup kirke med **Sophie Marie Lanng**, født 12. oktober 1865 i Bjergby (datter af Jens Iversen Lanng og Emilie Marie Sophie Kann).
- III. **Ane Christensdatter Støvring**, født 9. august 1851. Hun blev gift den 28. juli 1877 i Borup kirke med **Anders Jens Mathiasen**, født 13. maj 1849 i Ørrild (søn af Jens Mathias Andersen).
- IV. **Ane Marie Christensdatter Støvring**, født 7. august 1855 og død samme år den 13. august.
- V. **Søren Christensen Støvring**, født 7. august 1859. Han overtog senere gården.

Christen Sørensen Støvring blev beskikket til at være sognefoged for Borup sogn og må således anses for at have været en af sognets mest fremtrædende mænd med autorisation til at udøve en begrænset politimyndighed. De øvrige beboere i sognet var forpligtede til at vise ham agtelse og lydighed.

Ved skøde udstedt den 22. december 1849 købte **Christen Sørensen Støvring** en tørvelod i Asferg mose af gårdejer Peder Jensen Ørrild i Asferg.

Ved folketællingen i 1860 var folkeholdet på gården noget større end det var set ved de tidligere folketællinger.

Der var nu 3 tjenestekarle og 2 tjenestepiger.

Matrikelkort over Bjergby fra **Christen Sørensen Støvring**s tid.

Efter 39 år som ejer af gården valgte **Christen Sørensen Støvring** at sælge gården til sin yngste søn Søren.

Skødet til sønnen blev udstedt den 1. marts 1884 og samtidig blev der oprettet en aftægtskontrakt som sikrede forældrene ophold og nødvendige forsyninger i resten af deres livstid.

Skødet omfattede følgende:

Matrikel nr. 5 i Bjergby af hartkorn:	8 Td. – 4 Skp. – 1 Fjk. – 1 $\frac{3}{4}$ Alb. (Gården)
Matrikel nr. 19d i Bjergby af hartkorn:	1 Fjk. – 1 $\frac{1}{2}$ Alb. (Jord)
Matrikel nr. 7b i Asferg af hartkorn:	1 Alb. (Tørvelodden)

Aftægtstilværelsen for **Christen Sørensen Støvring** og hustru **Kirsten Christensdatter** kom til af vare godt 15 år. **Kirsten Christensdatter** døde 74 år gammel den 2. november 1899. **Christen Sørensen Støvring** levede endnu et år og døde 88 år gammel den 20. december 1900.

1884-1921 – Søren Christensen Støvring

Godt et halvt år efter overtagelsen af gården giftede, nu 25 årige, **Søren Christensen Støvring** sig med den 2 år ældre pige **Christiane Madsen Vinther** der var født i Bjergby den 5. oktober 1857. Hun var datter af gårdejer **Mads Christensen Vinther** og hustru **Ane Christensdatter** i Bjergby.

Det unge par blev viet i Borup kirke den 29. november 1884.

I ægteskabet kom der følgende 5 børn som alle var drenge:

- I. **Christen Sørensen Støvring**, født 29. august 1886. Han blev gift den 4. august 1918 i Spentrup kirke med **Ane Marie Petrea Pedersen**, født 26. januar 1891 i Hald (datter af Niels Thøger Pedersen og Ane Dorthe Jensen).
- II. **Mads Vinther Sørensen Støvring**, født 8. november 1888 i Bjergby og død 20. januar 1939 i Bjergby som gårdejer på Bjergby Nordgaard. Han blev gift den 26. maj 1914 i Borup med **Christine Nedergaard Nielsen**, født 9. maj 1890 i Bjergby (datter af Niels Nedergaard Nielsen og Andersine Christensen). **Christine** døde den 10. februar 1933 på Bjergby Nordgaard.
- III. **Christen Sørensen Støvring**, født 3. marts 1891 og død 30. oktober 1893 kun 2 år gammel.
- IV. **Søren Sørensen Støvring**, født 23. april 1893 i Bjergby og død den 17. juni 1987 i Spentrup. Han blev gift den 10. maj 1928 i Gassum med **Martine Christine Jørgensen**, født 21. august 1897 i Stouby (datter af Niels Jørgensen og Rasmine Christensen). **Martine** døde den 7. maj 1958 i Spentrup. Søren Støvring og Martine havde haft en gård i Hvidsten som blev solgt til Søren Støvrings brodersøn Knud Støvring ca. 1955. Efter den tid boede Søren og Martine i Spentrup.
- V. **Christen Hansen Sørensen Støvring**, født 22. marts 1896. Han overtog senere gården.

Ved folketællingen i 1901 ses husstanden at bestå af Søren Støvring og hustru, deres 4 levende sønner samt 2 tjenestekarle og 2 tjenestepiger.

I J. C. B. la Cours værk om danske gårde, udarbejdet i perioden 1906 til 1915 kan læses følgende om gården:

Matr. Nr. 5 m. fl. af Bjergby. Hartkorn 8 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 46.000 kr. Brandassurance for hovedbygning 8.660 kr., for avlsbygninger 12.148 kr. Gaardens samlede areal 100 Tdr Ld., deraf Ager 89, Eng 9, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak uden Roer og med 5 Græsmarker. Jordens Bonitet er paa de 56 Tdr. Ld. god, dyb Muld på Lerunderlag, paa Resten god, sort Muld (opdyrket Hede) paa Kvægunderlag. Besætningen består af 14 Malkekøer foruden 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 18 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Søren Christensen Støvrings periode som gårdens ejer blev på 37 år.

Ved skøde dateret 29. oktober 1921 solgte han gården til sin yngste søn **Christen Hansen Sørensen Støvring** for en kontant købesum på 80.000 kr.

Samtidig blev der lavet en kontrakt med visse ydelser og leverancer fra sønnen til forældrene i resten af deres livstid.

De skulle blandt andet have fri bolig i et nybygget hus på gårdens jord.

Søren Christensen Støvring og hustru fik knap 13 år sammen i aftægtsboligen. **Christiane** døde den 31. marts 1934 og blev 76 ½ år.

Søren Christensen Støvring, der jo var lidt yngre end sin hustru, levede yderligere i 11 år og døde 86 år gammel den 19. september 1945.

1921-1973 – Christen Hansen Sørensen Støvring

Christen Hansen Sørensen Støvring, var ved overtagelsen af gården allerede en gift mand idet han nogle måneder forinden, den 22. juli 1921 var blevet gift i Ølst kirke med pigen **Johanne Michaeline Margrete Hansen**. Johanne var fra Robdrup og født der den 16. februar 1899 som datter af gårdejer **Knud Kristian Hansen** og hustru **Maren Marie Nielsen**.

I de første fem år af ægteskabet blev parrets 3 børn født på gården.
Disse er følgende 2 sønner og en datter:

- I. **Knud Søren Støvring**, født 30. juni 1922. Han blev gift den 17. juni 1950 i Lendum kirke i Vendsyssel med **Ingeborg Nielsen Toftelund** der var født den 28. december 1928 i Stenhøj, Lendum sogn som datter af cykelhandler Jens Ortin Nielsen Toftelund og hustru Caroline Christensen.

Knud Støvring, der foruden at være landmand også var kontrol assistent, købte Hemgården og parret boede nu der frem til ca. 1955 hvorefter de overtog farbroderen Søren Støvrings gård i Hvidsten.

Efter ca. 10 år i Hvidsten flyttede Knud og Ingeborg til Bjergby og boede i en årrække i fodermesterboligen der hører til "Støvringsminde". Knud Støvring døde i Bjergby den 11. november 1990 og blev 68 år.

Ingeborg boede i sine sidste år i Randers og døde der den 9. juni 2005.

Knud og Ingeborg har i tiden i Hem og Hvidsten fået følgende 4 børn:

- A. **Søren Toftelund Støvring**, født 15. oktober 1950 på Hemgården.
 - B. **Jens Christen Toftelund Støvring**, født 4. februar 1954 på Hemgården.
 - C. **Kirsten Bente Toftelund Støvring**, født 1. april 1956 i Hvidsten.
 - D. **Annette Marianne Toftelund Støvring**, født 4. juni 1959 i Hvidsten.
- II. **Kristian Støvring**, født 15. maj 1924. Gift den 23. september 1951 i Spentrup med **Elga Kruse**, født 28. december 1924 i Spentrup som datter af tømrmester Niels Madsen Kruse og hustru Anna Bertha Jensen.

Kristian købte en gård i Gimming i 1951 og parret boede der i 46 år hvorefter de i 1997 flyttede til Randers.

Kristian Støvring døde i Randers den 9. december 2012 og blev 88 år. Elga døde i Randers den 15. september 2013 og blev ligeledes 88 år.

Kristian og Elga har fået følgende 2 børn:

- A. **Els Støvring**, født 26. juni 1953 i Gimming.
- B. **Torben Støvring**, født 21. marts 1956 i Gimming.

- III. **Margit Christa Støvring**, født 26. februar 1926 i Bjergby. Hun blev gift 10. december 1950 i Borup kirke med **Søren Rank Søndergaard** der var født 1. juni 1921 i Grove, Edderup mark, Sem sogn som søn af arbejdsmand Kristen Søndergaard og hustru Ane Dorthea Jensen Rank.

Søren og Margit boede i Lind ved Herning hvor Søren var inseminør.

I ægteskabet er der følgende 2 børn:

- A. **Kjeld Støvring Søndergaard**, født 8. marts 1952.
- B. **Birte Støvring Søndergaard**, født 11. september 1953.

Christen Støvring og **Johanne**, der jo var meget unge da de overtog "Støvringsminde", boede nu på gården i mere end 50 år.

Ved overtagelsen i 1921 var hele gården med stråtag og kostalden var i bindingsværk.

Sidst i tyverne blev der bygget en staklade.

Kostalden og hestestalden ind mod gården blev grundmurede under krigen.

Stråtaget på stuehuset blev udskiftet med tegl ca. 1940 og endelig kom der bliktage på udhusene omkring 1960.

Christen Støvring havde flere tillidshverv.

I mange år i 1940'erne var han kasserer i hesteavlsforeningen og under krigen sad han i en periode i sognerådet.

Den mest markante post blev dog i **Randers Amtshusholdningsselskab**.

R.A.'s formand 1951-68, Kr. Støvring, Bjergby

Her kom **Christen Støvring** ind i bestyrelsen i 1943 og blev næstformand i 1948.
Fra 1951 til 1968 var han selskabets formand.

Under den lange periode som formand var **Christen Støvring** ofte på farten i foreningens tjeneste og Johanne måtte så styre derhjemme på gården.

Under formandsperioden havde selskabet i 1960 sit 150 års jubilæum hvor der bl.a. blev holdt en reception i Randers på Frederiksplads. Her var Johanne serveringsdame.

I 1966 fik **Christen Støvring**, i anledning af sin 70 års fødselsdag, foræret et smukt armbåndsur af amtshusholdningsselskabet. Ved fødselsdagen fik han også ridderkorset og blev dermed "Ridder af Dannebrog".

I forbindelse med selskabets 175 års jubilæum i 1985 skrev avisen følgende om den tidligere formand:

Kresten Støvring, stout gårdejer i Bjergby og 1951-68 formand for Randers Amtshusholdningsselskab, fik på 70-årsdagen i 1966 foræret et solidt og smukt armbåndsur af selskabet. Man sagde hermed på medlemmernes vegne tak for formandens mangeårige uegennyttige arbejde, hvilket var begyndt lang tid før det ledende tillidsmandshverv blev betroet. Gårdmanden holdt meget af den sikre tidsangiver, som var om venstre håndled, også når landmandsarbejdet skulle til side hjemme på gården.

Men pludselig en dag var uret borte, fortæller Johanne Støvring, født Hansen og for øvrigt søster til de kendte brødre, gårdejer Hans Chr. Hansen, Robdrup og afdøde hesteavlskonsulent, Chr. Hansen, Århus.

Jeg kunne se, at der var et eller andet i vejen. Spørger derfor, om der havde været noget galt med bilen under turen, han netop havde været på. Men så kom det frem: Uret var blevet borte i laden under malning af korn i den store kværn. Ny omhyggelig og ligefrem nervøs eftersøgning omkring og i kværnen. Og den gav resultat, idet det overraskende viste sig, at uret var faldet ned i kornkværnen, men efter at strømmen var slået fra og kværnens valser var i ro!

Kresten var lykkelig ved fundet, og jeg er ikke mindre glad for at have uret som et minde om min kære mand, som vi mistede for 12 år siden, siger Johanne Støvring.

Christen Støvring døde på "Støvringsminde" den 25. februar 1973 og blev dermed knap 77 år gammel.

Johanne Støvring drev gården videre i ca. 3 år med hjælp fra sønnerne.

Herefter flyttede hun til Randers og boede de sidste år på Plejehjemmet Nørrevænget hvor hun døde den 24. juni 1991 i en alder af 92 år.

1976-1987 – Kristian Støvring og Knud Støvring

Sønnerne Kristian Støvring og Knud Støvring overtog gården i fællesskab efter moderen og drev den i de efterfølgende 11 år.

I 1987 blev "Støvringsminde" solgt til gårdejer Anders Wegger i Bjergby.
Støvring-slægten havde da været ejer af gården i 215 år.

1987- Anders Christian Wegger

Anders Wegger driver i dag, 2012, jorden mens bygningerne står tomme.

26. august 2012 – (opdateret 16. juli 2013)

(opdateret 28. december 2024)

Ivan Skjødt Kondrup

E-mail. ivan.kondrup@privat.dk